

RÁCKEVEI ÚJSÁG

VITA MIHI CHRISTUS, PERUM CONCORDIA FISCUS ** KRISZTUS AZ ÉN ÉLETEM, BÉKÉSSÉG A KINC S NEKEM

Működik a hajómalom! Mi építettük!

Fotó: Sabján Gábor

Bővebben a 2-4. oldalon

ŐSZI ÁSZOK FESZTIVÁL

Ráckeve - 2010. szeptember 18-19.

*A vadászok, halászok, borászok, horgászok
és egyéb ászok ünnepe*

Szeptember 18. szombat

14.00 Szüreti Felvonulás

A zenét a Magyarországi Harmonikások Egyesülete biztosítja. Közreműködnek a ráckevei lovasok, kocsisok, valamint a Kéve és Bokréta Táncegyüttes. Gyülekezés a Művelődési Központnál 13.30-kor.

20.00 Szüreti Bál

Helyszín: Ács Károly Művelődési Központ. Belépőjegy: 1.500 Ft. Zenél: Cserna Gábor és barátai. Jegyek kaphatók: Művelődési Központ, Szalay Tüzip, Sutyi és Sasi Pizzéria.

Szeptember 19. vasárnap

7.00 Kék Duna Wellness Kupa Horgászverseny

9.00 Halászléfőző verseny

9.00-tól A Ráckevei Veterán Motoros Baráti Kör motorkiállítás

9.00 Kajak-kenu versenyek

10.00 A Kincses Gyerekszínház előadása: Kis Gömböc

11.30 Horgászverseny eredményhirdetés

14.00 Színpadi bemutatók

néptánc, moderntánc, mazzorett, akrobatikus rock and roll, Dínomdánom Népzenei Együttes, társastánc, salsatanítás, gyerekszínház, bohóc műsor.

15.00 Főzőverseny eredményhirdetés

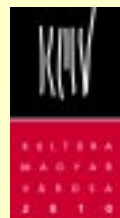
egész nap **Kistérségi idegenforgalmi börze** – Tourinform Ráckeve borkóstoló – borvásár, népművészeti kirakodóvásár, kisállat bemutató, kézműves foglalkozások, ugrálóvár, vadásztársaságok bemutatója

„S halk mormolással kezdte a mesét a vén Duna”

A Ránki György és a Volly István Alapfokú Művészetoktatási Intézmény növendékeinek tűzzománc kiállítása. Az alkotások a Diákalkotók VI. Országos Zománcművészeti Biennáléjára készültek Fodor Piroska művészeti oktató vezetésével.

Helyszín: Szegedi Kis István sétány

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

hajómalom

hagyomány

hajómalom

„Ráckeve jelképe volt és lett is”

A hajómalom-átadás legszebb pillanatai (augusztus 19.)

Fotók: Darabont Mária, Jáki Réka

Dr. Kovács József László a hajómalom átadására rendezett tudományos konferencián. Levezető elnök: Jáki Réka néprajzkutató

Forognak a hajómalom kerekei

Pitti Katalin operaénekes és Hegedűs Valér zongoraművész
ünnepi előadása

Szógyényi Gábor és Wöller István kiosztják az emléklapokat

Dr. Dávid László polgármester köszönetet mond Szógyényi Gábornak

A gygyócsomafalvi testvérváros képviselői, (jobbra Márton László polgármester) átveszik ajándékaikat

hajómalom

hagyomány

hajómalom

A Ráckevei Molnár Céh Alapítvány hírei a hajómalomról Működik a hajómalom!

Rovatunk kedves hűséges Olvasói! Örömmel tudósítunk arról a nagyszerű eseményről, amelyet mindannyian vártunk már és augusztus 19-én Önök is láthatták: a ráckevei hajómalom feláramt poraiból és ismét megindultak a kerekei, öröli a gabonát a 100 éves technikával elkészült szerkezetével!

Óriási munka van mögöttünk, de az Önök nagyvonalú támogatása és segítsége nélkül ez nem valósulhatott volna meg, ezért mindenkinek, aki részt vett benne hálásan köszönjük, hogy ezt az ügyet velünk együtt fontosnak tartotta.

Nagyszerű ünnepség keretében került átadásra a hajómalom, amelyet még 19-én délelőtt egy komoly szakmai alapokon nyugvó Tudományos Konferencia előzött meg a Régi Városháza dísztermében a Ráckevei Molnár Céh Alapítvány, Ráckeve Város Önkormányzata, a ráckevei „Árpád” Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóhely, a Magyar Molinológiai Társaság, a Magyar Élelmiszertudományi és Technológiai Egyesület és Malomipari Szakosztálya rendezésében.

A zsúfolásig megtelt díszteremben nagy számú érdeklődő nézhette meg Szőgyényi Zita frappánsan és szépen összeállított 6 perces filmanyagát a ráckevei hajómalom építéséről, majd rögtön a film után dr. Dávid László Ráckeve Város polgármestere mondta el köszöntőjét.

A polgármester örömet és köszönetét fejezte ki Szőgyényi Gábornak és társainak, a Ráckevei Molnár Céh tagjainak és a vízimalom leszármazottaknak, mindenkinek, aki ebben a hatalmas munkában részt vett, hogy Ráckeve jelképének tekinthető hajómalom megépült, működik, így Ráckeve újabb nemzeti kincssel, helytörténeti, néprajzi, ipartörténeti emlékekkel, idegenforgalmi látványossággal gazdagodott.

A tudományos konferencia levezető elnöke Jáki Réka néprajzkutató bevezetőjében ismertette a tanácskozás tudományosságának fontos alapköveit és felkérte a szakma jeles és országosan is elismert képviselőit, szakértőit, hogy tartsák meg előadásukat.

Az előadók és témáik a következők voltak:

• **Dr. Kovács József László**
alapító ny. múzeumi igazgató:
A ráckevei hajómalomok története

• **Dr. Balázs György**
a Magyar Molinológiai Társaság elnöke:
Hajómalomok Európában

• **Sebők Tibor**
a Malomipari Múzeum (Budapest) vezetője:
Budapest – az egykori hajómalomok városától a gőzmalomok városáig

• **Dr. Ozsváth Gábor Dániel**
néprajzkutató, örökségvédelmi szakértő
(Szeged):

Hajómalomok, hajómalnárók és superek a Dél-Alföldön

• **Dr. Czerny Károly** erdőmérnök (Ráckeve):
„Az első hajómalom rekonstrukciós tervszövege 1979-80-81.”

• **Mohácsi Bugarszki Norbert** (Mohács):
Egy újjászületett vízimalom – a Szent-Miklós malom Mohácson

A délután 4 órakor kezdődő átadóünnepségen gyönyörű időben és a délutáni nap simogató fényében több százan örülhettek együtt a megindult hajómalom duruzsolásának.

Az ünnepséget a Ráckevei Molnár Céh Alapítvány szervezte, Bukriné Gyengési Erzsébet és Szále Zsolt közreműködésével, az eseményeket Matoricz József színművész konferálta, fellépett Pitti Katalin operaénekes, Hegedűs Valér zongoraművész, a Forogatos Kamara Táncegyüttes és Vesztergám Miklós tárogatóművész.

Miután a ráckevei egyházak képviselői megál-

dották és megszentelték a hajómalmot, Babarczi István tiszteletbeli „malomgépésszel” és Wöller István malomgépésszel, néprajzzal – akinek a szakértelme nélkül bizony bajban lettünk volna sokszor –, átadtunk négy kis hajómalom makettet emlékül a Havarria Kft. és a Dr. Köcher Kft. képviselőinek, Gyergyócsomafalva polgármesterének, Márton Lászlónak és Ráckeve Város mindenkori polgármesterének, valamint egy megbízólevelet annak a mesternek, aki talán a legtöbbet dolgozott a hajón: Kis Zsolt asztalosnak, akit tiszteletbeli hajómalom asztalosnak tituláltak. Megható pillanatok voltak ezek...

Ezután dr. Dávid László felkísérte a hajómalomra Szeredi Lászlónét, az utolsó molnárceh elnök, Rimer Alajos lányát, aki megkoszorúzta a Duna vizét, ezzel is tisztelegve és emlékezve az egykoron élt vízimalnár elődökre.

Még egy nagyszerű baráti gesztusról kell hírt adnunk! Erre a számunkra rendkívüli napra időzítette a Ráckevei Duna Baráti Kör, hogy az ulmi hajók mintájára frissen elkészült fahajójával mellénk ússzon és köszöntson minket bort, búzát és békességet kívánva barátságuk jeléül. A hajómalomnak virágot és egy zsák búzát, a molnárnak pedig egy üveg jó bort ajándékoztak. Szívmelengető, jó érzés volt, köszönjük szépen Detrich Lászlónak és barátainak ezt a nemes baráti biztatást!

Dr. Dávid László polgármesterrel átvágtuk a nemzeti színű szalagot, majd a ceremóniák után

mindenki megtekinthette a hajómalom belsejét és az abban megrendezett malomtörténeti kiállítást, amelyet Jáki Réka és Tápai Zoltán készítettek. Az érdeklődők végigkövethették milyen szakemberként működik a 100 éves technikával az

hajómalom

örlés, kezükbe vehették a finom, frissen őrölt lisztet, megköstölhették a belőle készült friss pogácsákat.

Este a Ráckevei Molnár Céh Alapítvány 400 vendéget hívott meg egy közös vacsorára, mindenkit, aki bármilyen segítséget nyújtott a megvalósuláshoz, ez akár szellemi, anyagi, vagy fizikai természetű volt. Az egész nap fővédnöke dr. Hoffmann Rózsa Oktatásért felelős Államtitkár aszony volt.

Ezt a napot soha nem felejtjük el, hiszen a Ráckeve jelképének tekinthető hajómalom ismét feltámadt, él és működik a Szegedi Kis István sétányon, a Kis-Duna partján. Olyan összefogásról és kitartásról tett tanúságot Ráckeve, amelyre mindannyian büszkék lehetünk, hiszen évszázados múltunk, őseink iránti tiszteletünk, hagyományaink, kultúránk ápolása valósul meg ezzel a működő hajómalommal, amelyet így át tudunk adni a jövő nemzedéknek, gyermekeinknek. A malom kiállítóhelyként való működése folyamatban van, a minisztériumi engedélyek iránti kérelmeket beadtuk, de az alapítvány már lehetőséget nyújt ahhoz, hogy bárki meglátogassa előre egyeztetett időpontban, hogy csoportos látogatókat is fogadhassunk, szakmai bemutatókat is tarthassunk.

További információkért a 06-20-934-5333 telefonszámon Szőgyényi Gábornál és a 06-24-519-035 telefonszámon, az „Árpád” Muzeális

hagyomány

Gyűjtemény és Kiállítóhelyen lehet érdeklődni munkaidőben.

A konferencián elhangzott: valamikor Európában több ezer hajómalom működött a folyókon, Magyarországon pedig még a 20. század elején, a folyók szabályozás előtt is több százat tartottak nyilván.

Jelenleg Európában is csak egy hajómalom működik Ausztriában a Murán, többet skanzenekben, szabadtéri múzeumokban ugyan felállítottak, de csak látványként szolgálnak.

Hazánkban az utolsó működő hajómalom Ráckeven a Gyurcsik malom volt az 1950-es évekig, és ma, 2010-ben az első és egyetlen a mi újonnan megépített, rekonstruált gyönyörű ráckevei hajómalomunk!

Örüljünk együtt neki, vigyázzunk rá és őrizzük meg az utánunk következő nemzedékeknek is!

E havi támogatóink:

Hegyi Imréné és családja Postaközi apartmanok Ráckeve
 Postaközi apartmanok Ráckeve
 Ráckeve Ráckeve
 Ráckeve Ráckeve
 Makád Makád
 Ráckeve Ráckeve
 Táncsics út Ráckeve

Végh Ferencné és családja Ifj. Vég Ferenc Gyengési Antal Taligás Sándor Kocalik Ferenc Ifj. Kocalik Ferenc Agócs Zoltán Kirtner István

hajómalom

Krepsz Imréné Ráckeve, Sallai utca
 Takács András Mikrotherm Kft.
 Ráckeve Ráckeve
 Ráckeve Ráckeve
 Erdős László Ráckeve
 Erdős Bálint Ráckeve
 Petre Béla Ráckeve
 Rátkai Antal Ráckeve
 Gyengési Lajosné Ráckeve
 Id. Csömöri János Ráckeve, kötélgyártó mester
 Ráckeve Ráckeve
 Balázs István Ráckeve, R.V.
 Taligás Szilvia Dunapékség Ráckeve, R.V.
 Dunapékség Ráckeve, R.V.
 Taligás Sándorné szül.: Cserna Margit Dunapékség
 Viski Györgyné Ráckeve, Mesterker Bt.
 Végh István és felesége Ráckeve

Köszönet az Ipari Park Kft. dolgozóinak a szép és pontos munkáért, valamint vezetőjének Levendovszki Tihamérnak a szervezésért.

A Ráckevei Molnár Céh Alapítvány megköszöni Jáki Rékának az Árpád Múzeum igazgatójának a konferencia levezetését.

Szőgyényi Gábor

A Ráckevei Molnár Céh elnöke

Fotók: Darabont Mária, Jáki Réka

hajómalom

hagyomány

hajómalom

Ráckevei álom

Igen, álom, de valóság tartalommal. Kedves barátság alakult ki Erzsikével Ráckevéről, aki először egy templomi koncertre hívott meg Advent idejében Ráckevére. Azóta is sok szálon megmaradt a barátság és mindig öröm hallani a tiszta hangját.

Ma három hónapja autóbaleset ért. Sarokcsonttörés! Erzsike keresett, hogy szeretnének meghívni Ráckevére, most nem egy teljes estre, hanem egy ünnepségen kéne dalolnom, mert malomavatás lesz! Malomavatás? Mit is énekeljek én egy malomavatáson?

Elmondtam ötleteimet, hiszen amint elmesélte Erzsike mennyi és hány ember szeretetteljes áldozatvállalásából épül-szépül ez a malom, nekem rögtön az jutott eszembe, hogy mind áldásnak, akik emlékeznek az egykor működő malomra, mely az élet volt maga, és az elpusztultat újjáélezték, azok csak településüket nagyon szerető emberek lehetnek. A közért tesznek, hiszen „Egymásért születünk”.

Erkel Ferenc Honfi imája volt a másik, mely lelkemből odakíváncskozott. Több okból. Erkel év van, Erkel Ferenc születésének 200. évfordulója. Első nemzeti zeneszerzőnknek is tiszteletet adva – azon művéből, melyet oly sok éven át énekeltem a Magyar Állami Operaházban, a Bánk bánból, a Bánk bán első felvonás fináléja, és Melinda szólama is az átirat dallama, Áldd meg Isten, Áldd meg e hont! – és természetesen

Ráckevét is, ahol ilyen, az egész településnek örömet adó álom valaki fejéből kipattant és megvalósult!

Erzsikének volt egy ötlete, az Estharang című dalt ismerem-e? Bevallom, nem ismertem, de megígértem, megszerzem én egy jó baráttól, Pásztor Sándortól. Úgy is történt. Sándor kolléganője, Gránát Zsuzsa el is küldte nekem a dalt, akkor még ágyban feküdtem, mert a jobb lábamat felpárnázva kellett tartani nyolc héten át. Tolókocsiban két templomi koncertet énekeltem, ahova odavitt egy barátóm és ülve tudtam énekelni, mert a hangomra voltak kíváncsiak.

Amikor Erzsike felkérésére igent mondtam még nem tudtam, milyen módon, de azt tudtam, hogy ott leszek.

Az ünnepségre már se tolókosci, se mankó nem volt velem, a saját lábamon, lassan, de szabályos lépésekkel, önállóan tudtam haladni, bár egy kedves úriember mindig segítségét ajánlotta, Ő ott, Ráckevén a polgármester. A polgármester adta a karját a produkció után, amikor visszasétáltam a helyemre, ahol Erzsike mellett

ültem. Erzsike külön kérése volt, hogy az első sorban, a díszvendégek sorában üljek. Pályám során megszoktam, hogy az ember a produkcióra jön elő és kimegy, de itt olyan más volt a légkör, oly családi szinte, és meg kell vallanom, ilyenkor van az előadónak a legnehezebb dolga. Mert koncentrálni kell, és annyi minden elveszi a figyelem fókuszát, a magadra való figyelem fókuszát. Mert másokat figyel az ember, részt vesz az ünnepségben, ahová meghívták.

Mintha a mesében jártam volna. Az egész napot áldás kísérte. A Duna méltóságteljes volt. Ragyogott a nap, amint a lelkek is, az enyémmel együtt, mert egy álom megvalósult! Dr. Dávid László ünnepi beszéde már a boldog megható-

dottságot váltotta ki mindannyionkból, mert az elkészült, működő malom előtt hangzott el, a hála és tiszta öröm hangjaitól átítatva, meg egy kicsit, mint aki az Atyja ennek a városnak. Dr. Kovács József, Ráckeve első múzeumigazgatójának ünnepi beszéde is mindannyionkat elgondolkodtatott. Ott volt Gyergyócsomafalva polgármestere is, hiszen Ráckeve testvérvárosa, és a malomhoz nyújtott segítséget. Matoricz József amikor elmondta Rab Zsuzsa Vízimalmok című versét, a vízimalom, ott, mögötte csak helyeselt. Könyve-kig hatódtam, amikor a polgármester egy molnár leszármazott, Szere-diné Rimer Krisztinát, a köztisztviselőnek örvendő gyönyörű idős hölgyet felkísérte a Malomra és

koszorút helyeztek a Dunára emlékezvén a molnár családokra, melyek az éltető kenyeret adták a településnek, s közbe a helybéli énekkar a molnárfohászt dalolta. Mind megannyi emléket odahozva minden lélek ünnepe. Megvalósult az adakozásból, a múltat tisztelő és azt a mába átvinni képes szorgos emberek akarásából, mert sokan értették meg, amit tenniük kell, és véghez is vitték. Milyen jó volt ezt megélni! A múltból a jelenbe vinni azt, ami a jövődönök megmarad, ez volt Kodály Zoltán vezérgondolata is népdalaink gyűjtésével, ezt éltem meg másként Ráckevén. A tönkrement, ám sokat szolgált, a háború után életet adó, KENYERETADÓ vízimalom újjáélesztése Szógyényi Gábor fejében született meg és segítői számosan voltak a megvalósításhoz. Az előkészületekhez és a konkrét építő munkához. Mindnek megköszönte az együttműködést. A Dunán pedig megérkezett a Duna Baráti Kör hajója és meg hozta az első zsák búzát örlésre! A vízimalom megkezdhette munkáját.

Megnéztem a vízimalmot én is. Elámultam micsoda szerkezet és micsoda öröm azt jól kezelni és azal szolgálni. Amikor sétáltunk a tornateremhez a vacsorára hallottam egy mondatfoszlányt... Azért annak idején nem az áram működtette a malmot, hanem jó mélyre be kellett menni a Dunán és csak a Duna vizére lehetett számítani. Ki tudja? Megélhetünk még olyan időt, hogy

ismét a Dunára számíthatunk és a jó molnár emberekre, mert kenyér nélkül nincs élet.

Nagy megtiszteltetés volt, hogy ott lehettem. Köszönöm a meghívást. Megéltem egy csodát.

Pitti Katalin

